

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS BIZTONSÁGI

ÚTMUTATÓ

iTRN
INTERNATIONAL
TRAILRUNNING
ASSOCIATION

Útmutató a terepfutó versenyek során alkalmazandó egészségügyi, biztonsági és mentési terv elkészítéséhez

A. Kellően alapos előkészületek egy biztonságos és jól szervezett rendezvényhez

- I. Felelős versenyszervezés
- II. A verseny alapvető jellemzői
- III. Helyismeret
- IV. Térkép
- V. Biztosítás és szerződések

B. Fontos intézkedések a verseny alatt

- VI. Időjárás
- VII. Kommunikáció
- VIII. Közlekedés

C. Megelőző intézkedések

- IX. A futók számára előírt kötelező felszerelések
- X. Útvonaljelölés
- XI. Az útvonal biztosítása
- XII. A futók és a versenyt feladó futók nyomonkövetése
- XIII. A pálya zárása
- XIV. Frissítópontok

D. Egészségügyi, biztonsági és mentési terv

- XV. Minimális célok
- XVI. Eljárásrend
- XVII. Személyzet
- XVIII. Eszközök
- XIX. Amit figyelembe kell venni
- XX. Kulcspontok

Előszó:

A versenyszervező köteles egészségügyi, biztonsági és mentési tervet készíteni annak érdekében, hogy:

- (1) Csökkentse a balesetek lehetőségét, és az illetékes személyek munkájához minden szükséges információ rendelkezésre álljon;
- (2) Vészhelyzet esetén segítséget tudjon nyújtani a résztvevőknek.

A szervező feladata a maximális biztonságról gondoskodni, a rendezvényen részt vevő valamennyi személyre vonatkozóan (szervező csapat tagjai – az alkalmazottak és önkéntesek, a szolgáltatók, a területileg illetékes szervek, a futók és a szurkolók).

A futók figyelmét fel kell hívni arra, hogy gyakran előbb érkeznek ők a helyszínre, ezért felelősségük az, hogy készen álljanak segíteni a bajbajutottaknak.

A futóknak megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük arról a területről, amelyen áthaladnak. Ez magába foglalja a terület alapvető jellemzőinek (terepviszonyok, időjárás, stb.) átfogó ismeretét és a környezet tisztelétét.

A futók felelősek saját magukért, és tisztában kell lenniük a versenyszabályzattal. Egyértelműen fel kell tudniuk mérni a saját mentális és fizikai képességeiket. Megfelelően felkészültnek kell lenniük, és maguknál kell tartaniuk a szükséges felszereléseket. A futóknak képesnek kell lenniük arra, hogy önállóan vagy részben önállóan teljesítsék a versenyt a következők tekintetében: étel és ital, ruházat, valamint a biztonság. Ehhez szükséges az, hogy alkalmazkodjanak a várható és váratlan nehézségekhez, és megbirkózzanak azokkal (sötétség, kedvezőtlen időjárás, fizikai gyengeségek, sérülések, stb.).

A terepfutásnak van néhány sajátos tulajdonsága:

- Önálló vagy részben önálló futás akár hosszabb távokon és jelentős emelkedőkön keresztül;
- Futás a természetes környezetben;
- Futás éjszaka, sötétben;
- Változó időjárási körülmények, különösen hosszú ideig tartó futás esetén;
- Áthaladás csak gyalogosan elérhető helyeken;
- Stb.

A terepfutó rendezvényeken figyelembe kell venni az ebben a dokumentumban leírt intézkedéseket és eszközöket a sportág sajátos követelményeinek való megfelelés érdekében.

A. Kellően alapos előkészületek egy biztonságos és jól szervezett rendezvényhez

I. Felelős versenyszervezés

1) Versenyigazgató

Az ő felelőssége a verseny sikeres lebonyolítása.

2) Biztonsági és útvonal koordinátor

Az ő feladata a kockázatok és veszélyforrások minimalizálása (útvonaljelölés, veszélyes vagy potenciálisan – időjárástól függően – veszélyes területek biztosítása).

3) Mentési koordinátor

A verseny főorvosával egyeztetve az egészségügyi és mentési rendszerért felel.

4) A verseny főorvosa

Végzett orvosnak kell lennie.

Lehet a mentési koordinátor is.

Különösen ajánlott az, hogy a verseny főorvosa a rendezvénnyel szerződést kössön, amelyben meghatározzák a felelősségi körét.

II. A verseny alapvető jellemzői

A versennyel kapcsolatban a következő információk szükségesek ahhoz, hogy előzetes egészségügyi, biztonsági és mentési tervet lehessen készíteni:

- A résztvevők várható létszáma;
- Az útvonal jellemzői (terepviszonyok, jelentősebb nehézségek);
- Távolság és szintkülönbségek;
- Szélsőséges magasságok (maximum és minimum);
- Lehetséges szélsőséges időjárás;
- Sajátosságok: frissítópontok száma, szükséges-e éjszaka futni;
- Maximális versenyidő;
- Az első és az utolsó versenyzők becsült érkezési ideje az egyes ellenőrzőpontokra;
- Szintidők.

III. Helyismeret

Az útvonal előzetes pályabejárása elengedhetetlen ahhoz, hogy biztosítva legyen:

- Az útvonal GPS track-je;
- A sajátos kockázatok azonosítása;
- A lehetséges kerülő (alternatív) útvonal(ak) kiválasztása, amelye(ke)t abban az esetben kell használni, ha a futók biztonsága nem garantálható az eredeti útvonalon – például szélsőséges időjárási körülmények esetén (lásd VI. Időjárás);

- A mentési eszközök, a versenyt feladó futókat a versenyközpontba visszazállító járművek, az ellenőrzőpontok, a frissítőpontok pontos helyének meghatározása;
- A fentebbi pontok megközelítésének és a lehetséges közlekedési eszközök azonosítása (busz, quad, terepjáró, motorkerékpár, gyalogos útvonal, helikopter...);
- A kommunikációs rendszer tesztelése (lásd VII. Kommunikáció).

Előre tájékozódni kell arról, hogy hol találhatóak:

- A helyi egészségügyi létesítmények;
- A helyi mentési központok (tűzoltóság, mentők);
- A futók részére átmeneti szállást, menedéket nyújtó létesítmények (tornaterem, turistaház...).

IV. Térkép

A résztvevők legfontosabb segédeszköze. A térkép alapján megismerhető a verseny útvonala és közvetlen környezete, segítségével a résztvevők egyértelműen beazonosíthatják helyzetüket.

A térképpel kapcsolatos követelmények:

- A verseny valamennyi résztvevőjénél azonos példány legyen;
- Megadott méretű legyen (legalább 1:50 000 méretarány);
- **A lefedni kívánt területhez igazodjon;**
- **Legyenek rajta rácsvonalak és GPS koordináták;**
- **Az alkalmazott szimbólumokat egyértelmű jelmagyarozattal lássák el.**

Minden versenyen fel kell tüntetni a térképen:

- A fő és alternatív útvonalakat:
  - Indulással, érkezéssel és szükség esetén a verseny irányával;
  - Ellenőrzőpontokkal;
  - Szintidőkkel;
  - Frissítőpontokkal (csak italkínálat van-e vagy ital és étel is biztosított);
  - Mentési eszközökkel;
  - Veszélyes területekkel.
- Valamint színkódolást kell alkalmazni azért, hogy a térképen azonosíthatók legyenek:
  - A fő útvonalak;
  - Az alternatív útvonalak;
  - A veszélyes területek.

V. Biztosítás és szerződések

Szerződések

A partnerekkel szerződést kell kötni, ez adja a partnerkapcsolatok jogi keretét.

Amennyiben bármilyen tevékenységgel szolgáltatókat bíznak meg – szolgáltatásukat akár díjazás ellenében vagy önkéntesen nyújtják, akár a területileg illetékes szervek alkalmazottai végzik –, a megállapodást írásba kell foglalni.

Biztosítás

Kötelező:

Felelősségbiztosítás: a biztosítás feltételei, követelményei a helyi szabályozásoktól függenek (a hely alatt azt az országot, illetve régiót kell érteni, ahol a verseny áthalad). Célja az, hogy a rendezvény szervezésével kapcsolatos bármely kockázatot fedezze. Ismert, stabil pénzügyi háttérrel rendelkező biztosítótársasággal kell szerződést kötni.

Javaslatok:

Különösen ajánlott az, hogy a szervező biztosítást kössön a szervező csapat és a futók számára, amely fedezi:

- A mentési költségeket. A kártérítési összegnél figyelembe kell venni azt a környezetet, ahol a pálya vezet;
- A hazaszállítási és orvosi költségeket.

Listát kell készíteni a rendezvényen részt vevő valamennyi szolgáltatóról, amely részletezi a feladataikat, szerepüket. Javasolni kell nekik, hogy saját felelősségbiztosítást kössenek, amennyiben a szervező biztosítása nem fedezi azt.

B. Fontos intézkedések a verseny alatt

VI. Időjárás

A szélsőséges időjárási körülmények és/vagy az időjárás hirtelen változása jelentős kockázatot jelenthet (szélsőséges hideg vagy meleg; erős esőzések, vihar, villámlás; hó, erős szél, korlátozott látási viszonyok, szárazság).

A szervezőnek a verseny előtt és alatt megbízható meteorológiai információforrással kell rendelkeznie. Az időjárási előrejelzésnek megbízható adatokat nyújtó, széles körben ismert szolgáltatótól kell származnia.

Az időjárási előrejelzésnek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- Várható hőmérséklet és a különböző magasságokon lehetséges hőmérséklettartományok;
- Szélirány és szélereősség;
- Hőérzet;
- Páratartalom;
- A csapadék időtartama és mennyisége.

A verseny helyszínétől függően a környezet sajátosságai miatt további adatokra lehet szükség (áradás, hóvihár, homokvihár, környezetszennyezés...).

Az is fontos, hogy:

- 1) Egyeztessenek a verseny főorvosával, valamint a verseny területéről megfelelő ismeretekkel rendelkező személyekkel is;
- 2) A verseny rajtja előtt tájékoztassák a futókat a várható időjárásról azért, hogy annak megfelelően állítsák össze a felszerelésüket;
- 3) Alternatív útvonalakat tervezzenek a kedvezőtlen időjárás miatt veszélyessé vált területek elkerüléséhez;
- 4) Bármelyik pillanatban, azonnal le tudják állítani a versenyt, különösen akkor, ha szélsőséges időjárási körülmények alakulnak ki.

Megjegyzés: Nagyon fontos rendszeresen (legalább hat óránként) tájékozódni az időjárás alakulásáról és ennek függvényében (a verseny előtt és alatt) meghozni a szükséges döntéseket.

VII. Kommunikáció

Az egészségügyi, biztonsági és mentési terv eredményessége nagymértékben függ az információ megbízható és hatékony továbbításától.

A kommunikációs rendszernek teljes mértékben biztosítani kell **a szolgáltatás folytonosságát**, ezért két különböző kommunikációs technológiát szükséges alkalmazni (pl. rádióösszeköttetés és mobiltelefon és/vagy vezeték nélküli telefon).

Megjegyzés: Rádióösszeköttetés esetén be kell tartani annak az országnak a törvényeit és szabályozásait, ahol a verseny zajlik.

Javaslatok:

- 1) Ki kell próbálni a kommunikációs eszközöket:
  - a. A verseny előtt (figyelembe kell venni azt, hogy a kommunikáció minősége az időjárási körülményektől is függ);
  - b. A verseny rajtja után azonnal.**
- 2) Tudatában kell lenni annak, hogy **a mobilszolgáltatók nem garantálják a folyamatos szolgáltatást;**
- 3) Tartalék elemet kell biztosítani;
- 4) A mentéssel és a versenyszervezéssel kapcsolatban más rádiófrekvenciát kell használni. Ha csak egy frekvencia érhető el, a kommunikáció prioritási rendszerét is fel kell állítani.
- 5) Egy közös központban kell összefogni és koordinálni a versenyszervezéshez és a mentéshez kapcsolódó rádióösszeköttetést.
- 6) Biztonsági okokból (visszakereshetőség, nyomkövethetőség) nyilvántartást kell vezetni a fontos beszélgetésekről.

VIII. Közlekedés

A versenyzők és az önkéntesek szállítását a szervező tervezi meg (buszok, minibuszok vagy autók). A tervnek tartalmaznia kell a szállítási kapacitás növelésének lehetőségét, felkészülve arra az esetre, ha a versenyt fel kell függeszteni vagy a versenyt nagyszámú futó adja fel.

C. Megelőző intézkedések

IX. A futók számára előírt kötelező felszerelések

A versenyzőknek kihirdetett versenyszabályzatnak ki kell térnie a verseny sajátosságaira (az önellátás vagy félig önellátás mértéke, táv és szintkülönbség, a terep típusa, sajátos kockázatok), és:

- 1) **Meg kell neveznie azokat a kötelező felszereléseket, amelyeket a futóknak jól látható, illetve könnyen hozzáférhető helyen kell viselniük:**
  - a. Rajtszám (javasolt ráírni a futó nevét és a vészhelyzet esetén hívható telefonszámot);
  - b. Hivatalos azonosító okmány határátlépés esetén;
  - c. Elektronikus chip (elektronikus időmérés esetén).

- 2) **Fel kell sorolnia valamennyi kötelező felszerelést, amelyet a versenyszervező előírása szerint a futóknak a verseny teljes időtartama alatt maguknál kell tartaniuk:** bármi, ami segíti a futót abban, hogy:
  - Alkalmazkodjon a várható időjárási körülményekhez;
  - Megelőzzön bármilyen vészhelyzetet (pl. fejlámpa, ruházat, innivaló, ennivaló);
  - Baleset esetén tudassa a pozícióját (síp, mobiltelefon, jelzőrakéta) és várja a mentőcsapatot (hőszigetelő fólia, tartalék ruházat).

Megjegyzés: A versenyszabályzatnak ki kell térnie arra is, hogy a versenyzők kötelezik magukat, hogy ezeket a felszereléseket maguknál tartják, és közvetlenül a verseny indulása előtt, a verseny alatt vagy a célterületen bemutatják a szervezőknek.

A regisztráció során a futóknak el kell fogadniuk a versenyszabályzatot.

X. Útvonaljelölés

Az útvonaljelölés célja:

- 1) Kijelölni a pályát azért, hogy a futók ne tévedjenek el;
- 2) Figyelmeztetni a futókat a veszélyes helyekre.

A jelölések közötti távolságot a terepviszonyok, az időjárás és a látási viszonyok (éjszaka/nappal) határozzák meg. Éjszakai futás esetén fényvisszaverő útvonaljelölést kell alkalmazni.

Ha a szervező nem alkalmaz egyedi jelölést, meg kell bizonyosodnia arról, hogy az útvonal az állandó jelzések vagy a valamennyi versenyző számára biztosított dokumentumok (térkép, útvonalleírás, GPS track) alapján teljesen egyértelmű ahhoz, hogy a helyes útvonalat kövessék és azonosítsák a veszélyeket.

XI. Útvonal-biztosítás

Ha az útvonal olyan közutat keresztez vagy olyan útvonalon halad, ahol gépjárműforgalom lehetséges, a szervezőnek fel kell becsülnie a felmerülő kockázatokat és mérlegelnie kell annak szükségességét, hogy:

- Külön jelzés kihelyezésével tájékoztassa a közúton közlekedőket és a futókat;
- Egy vagy több rendezőt vezényeljen a megfelelő helyekre;
- Éjszaka kötelezővé tegye a futók helyzetét egyértelműen jelző eszközök (például láthatósági mellény, fényvisszaverő ruházat) viselését.

XII. A futók és a versenyt feladók nyomonkövetése

Ellenőrzőpontok:

A szervező kézi vagy automata ellenőrzőpontokat állít fel. Nagyszámú versenyzőt fogadó eseményen automata ellenőrzőpontok használata ajánlott.

Az első ellenőrzőpontot a rajtvonalnál vagy annak közelében kell felállítani. Ez biztosítja a versenyzők számának pontos meghatározását és az azonosításukat. Az ellenőrzőpontok gyakoriságának a versenyhez kell igazodnia (15 km-enként legalább egy ellenőrzőpont).

A versenyszervezőknek rendszeres tájékoztatást kell kapniuk az ellenőrzőpontokról azért, hogy pontos képük legyen a futók helyzetéről. A ellenőrzésért felelős önkénteseknek ismerniük kell a nyomonkövetés folyamatát, és feladatukat kiemelt jelentőségűnek kell tekinteniük.

Szintidők:

A versenyszervezőnek meg kell határozni azokat a szintidőket, ameddig a versenyzőknek célba kell érniük, vagy bizonyos pontokat el kell hagyniuk.

Ez az alapvető biztonsági intézkedés lehetővé teszi, hogy:

- Kizárjanak futókat a versenyről (ha nem teljesítik a meghatározott szintidőt);
- Garantálják a kizárt futók biztonságát, és megszervezzék eljutásukat a verseny célterületére.

Minden 40 km-nél hosszabb verseny esetében részszeptidőket kell megállapítani azokra az ellenőrzőpontokra vonatkozóan, ahonnan lehetséges a futók elszállítása.

A verseny feladása:

Feladás az, amikor egy futó úgy dönt, hogy abbahagyja a versenyt.

Ha a futó ilyen döntést hoz, a versenyszervezőket a lehető leghamarabb értesítenie kell.

A feladások kezelésére és nyomonkövetésére tervet kell kidolgozni (találkozási pontok, kommunikáció a versenyszervezőkkel, visszaszállítás a pályáról).

XIII. A pálya zárása

Biztosítani kell azt, hogy a versenyt elkezdő egyetlen regisztrált futó se maradjon a pályán a verseny zárása után.

Egy vagy több (legalább kétfős) csapatot kell kijelölni erre a feladatra. A rajtból kell indulniuk és folyamatos kapcsolatban kell állniuk a versenyszervezőkkel. Soha nem hagyhatnak futót felügyelet nélkül. Ezek a csapatok nem felelősek a versenyt önként feladó vagy a részsintidő nem teljesítése miatt hivatalosan kizárt versenyzőkért.

A kizáráskor, illetve a feladáskor követendő eljárást a versenyszabályzat határozza meg (rajtszám leadása, érvénytelenítése, stb.).

XIV. Frissítópont(ok)

A frissítópontok számát és kapacitását a verseny körülményei és a futók száma alapján kell meghatározni. Meg kell bizonyosodni arról, hogy az ital- és ételkínálat megfelel az előzetes tájékoztatásnak.

A versenyszabályzatban a futókat részletesen tájékoztatni kell arról, hogy mit biztosítanak számukra a verseny során. A frissítópontok száma, elhelyezkedése és típusa meghatározza az önellátás vagy félig önellátás mértékét.

D. Egészségügyi, biztonsági és mentési terv

A részletes egészségügyi, biztonsági és mentési tervet az alábbiak figyelembevételével kell kidolgozni:

XV. Minimális célok

- A mentési és az egészségügyi csapat tagjainak megfelelő felügyelete és koordinálása;
- Az egészségügyi csapat megfelelő szintű oktatása a terepfutásra jellemző orvosi problémákról;
- A sportegészségügyi (antidopping) szervekkel való együttműködés.

Az atlétákra vonatkozóan az egészségügyi személyzetnek:

- Fel kell készülnie valamennyi sérült megfelelő orvosi ellátására (futók, szervezőcsapat tagjai és a szurkolók);
- Meg kell bizonyosodnia arról, hogy a futók megfelelően tájékozódtak a pálya nehézségeiről, a vészhelyzetben hívható telefonszámról és a vészhelyzet esetén alkalmazandó eljárásról.

Megjegyzés: Egészségpolitika

A verseny főorvosát tájékoztatni kell arról, ha a versenyen az ITRA egészségpolitikáját alkalmazzák. Az egészségpolitika meghatározza az egészségügyi személyzet, a versenyrendezők és versenyzők együttműködésének kereteit, lehetőségeit (https://itra.run/page/261/Health_policy_and_antidoping_fight.html).

XVI. Eljárásrend

- Az életveszélyes helyzetek elsőbbséget élveznek;
- A kisebb sérüléseket és a specifikus orvosi eseteket is el kell látni és felügyelni kell;
- A lehetséges közegészségügyi problémákat előre kell látni (például biztosítani a kézmosás lehetőségét a frissítópontokon a fertőzések terjedésének megelőzése érdekében);
- A ritkán előforduló helyzetekre is fel kell készülni specifikus eljárásrendek kidolgozásával és az illetékes helyi szervezetek segítségével (sok sérülttel járó események, például súlyos kihülés).

XVII. Személyzet

A szervező ezen feladatok elvégzését kiszervezheti egy erre szakosodott szolgáltatónak.

Az egészségügyi, biztonsági és mentési tervben szereplő személyeknek ismerniük kell a sportágban előforduló sajátos egészségügyi problémákat, sérüléseket (<http://link.springer.com/article/10.1007/s40279-014-0189-3>).

Ezek a személyek a következők:

- a verseny főorvosa (lásd I. bekezdés)
- orvosok; elsősorban olyanok, akik életveszélyes orvosi esetek ellátásával kapcsolatban megfelelő tapasztalattal rendelkeznek;
- ápolók;
- képezett elsősegélynyújtók (szakképzett mentős, mentőápoló);
- gyógytornászok (nem kötelező);
- ortopéd orvosok (nem kötelező).

XVIII. Eszközök

- **Egészségügyi bázisok** általában olyan területeken helyezkednek el, ahol:
  - Magas a résztvevői létszám (pl. frissítópontok);
  - Pihenésre alkalmas hely van;
  - Az erős terhelés vagy a versenyben töltött idő miatt nő a kockázat (viszonyítási alap a verseny élmezőnyének 6 óra utáni pozíciója).
- **Elsősegélynyújtó helyek** az egészségügyi bázisok között helyezkednek el, és biztosítják, hogy a képezett elsősegélynyújtók 30 percen belül bármilyen helyre odaérhessenek. Javasolt magaslatokon vagy nehezen megközelíthető területeken elhelyezni őket.
- **Beavatkozást segítő eszközök** (helikopter, terepjáró, motorkerékpár, gyalogos útvonal...) teszik lehetővé azt, hogy a mentőcsapatok a lehető leggyorsabban beavatkozzanak, figyelembe véve a terep adta lehetőségeket és korlátokat is.
- **Kimenekítést segítő eszközöket** (autó, busz, mentőautó, helikopter, terepjáró, gyalogos útvonal) a terepviszonyokhoz kell igazítani:
  - Motoros járművel megközelíthető terület: 1 órán belül el kell tudni érni a célterületet;
  - Motoros járművel nem megközelíthető terület: a legalább 6 fős, a sérült személy szállítására alkalmas, jól képzett személyből álló csapatot úgy kell szervezni, hogy az áldozatot 2 órán belül elérje.
-

- **Felszerelés:** a környezethez, valamint az eszközöket kezelők képzettségéhez kell igazítani (például hőszigetelő fólia a kihülés kezelésére hegyvidéken, jég a hőségtől sújtott, száraz területeken). Automata defibrillátor is elhelyezhető az útvonal mentén.
- **Helviség:** az egészségügyi bázisnak épített helyiségben kell elhelyezkednie, a földszinten vagy fűtött és/vagy légkondicionált sátorban, vízzel, elektromos árammal és lehetőleg vezetékes telefonnal ellátva. 1000 futónként 15 m² alapterülettel kell rendelkeznie (a kényelmes, pihenésüket szolgáló terület figyelembe vétele nélkül).

XIX. Amit figyelembe kell venni

- ✓ Azoknak a területeknek a jogszabályi és törvényi korlátozásait, amelyeken a verseny keresztülhalad.
- ✓ Az elérhető kommunikációs eszközöket.
- ✓ A résztvevők számát (versenyszámonként és összesen). Ha több mint 1000 futó van, szükség van az egészségügyi, biztonsági és mentési tervre.
- ✓ Éjszaka/nappal és az évszakok (tél, tavasz, nyár, ősz) okozta kihívásokat.
- ✓ Földrajzi kihívásokat (alföld, nagy magasság, tengerpart).
- ✓ A verseny időtartamát.
- ✓ A pálya korlátozott megközelíthetőségét.
- ✓ Menekülési terveket.
- ✓ Mindig szem előtt kell tartani azt, hogy a tervnek megfelelően kell működnie akkor is, ha az időjárás körülmények miatt helikopter nem szállhat fel.

XX. Kulcspontok

- **Időjárás körülmények:** a VI. Időjárás pont ajánlásait figyelembe kell venni. Ha az időjárás rosszra fordul, és nem lehetséges biztosítani a futók biztonságát a verseny eredeti útvonalán, alternatív útvonalat kell választani.

Megjegyzés: - Ha alternatív útvonalat használnak, nem mindig szükséges szigorítani az egészségügyi, biztonsági és mentési terven.

- *Kedvező időjárás körülmények esetén nagyobb az egészségügyi és biztonsági személyzet terhelése, mivel a futók nagyobb valószínűséggel feszegetik határaikat.*

- **Közös bázis (versenyszervezés és mentés):** Ha több mint 1000 futó van, kötelező egészségügyi bázist felállítani, ami gyakran a versenyközpontban van. Csendes helyiségben kell elhelyezni. Legalább egy olyan embernek kell ott tartózkodnia, aki átfogó ismeretekkel rendelkezik arról a régióról, ahol a versenyt szervezik, és egy olyan embernek, akit a verseny főorvosa jelöl ki. Fel kell szerelni a szükséges kommunikációs eszközökkel, a futókkal pedig ismertetni kell a vészhelyzet esetén hívható telefonszámot. Dokumentálni kell a telefonbeszélgetéseket és az eseményeket.
- **Az egészségügyi és biztonsági hálózat:** a mentési feladatokért felelős személlyel és a versenyigazgatóval együttműködve kell kidolgozni a hálózatot. Mielőtt a területileg illetékes szerveknek bemutatnák (feltéve ha ez követelmény), a verseny főorvosának kell érvényesítenie azt.

Az egészségügyi és biztonsági hálózat feleljen meg az alábbi követelményeknek:

Elhelyezkedés	Szükséges intézkedések
Rajt	• >1000 futó: egy fő orvos és egy fő ápoló; • <1000 futó: képezített elsősegélynyújtó; • Veszélyes (1) vagy elszigetelt (2) környezet: kötelező egy orvos jelenléte.
Cél	• Ha a következő feltételek bármelyike teljesül, kötelező egy orvos jelenléte: - >500 futó; - A győztes célideje >2 óra; - Nem lehetséges 30 percen belül sürgősségi ellátást nyújtó helyre szállítani a sérültet. • Elsősegélynyújtó csapat hordággal; • >1000 futó: egy ápoló, aki az orvos munkáját segíti.
Egészségügyi bázis	A versenyszabályzatban meg kell jelölni a pontos elhelyezkedésüket. Mindig jelen kell lennie valakinek, aki ismeri az útvonalat. Tagjai: • Orvos; • Ápoló; • Képezített elsősegélynyújtó.
Elsősegélynyújtó hely	A versenyszabályzatban meg kell említeni az elhelyezkedésüket. Mindig jelen kell lennie valakinek, aki ismeri az útvonalat. Legalább két képezített elsősegélynyújtónak kell jelen lennie.
Kiemelő állomás	Fontos az, hogy bizonyos pontokon meg lehessen állítani azokat a futókat, akik állapota nem alkalmas arra, hogy a versenyt folytassák. Ha ez egy elsősegélynyújtó hely, egy ápolónak kötelező segítenie a képezített elsősegélynyújtót.

(1) Veszélyes környezet: olyan környezet, ahol a hagyományos mentési eszközök nem alkalmazhatók, nem elégségesek vagy alkalmazásuk veszélyes a magasság, a mélység vagy az odaszállításuk során fellépő kockázatok miatt.

(2) Elszigetelt környezet: életveszélyes sürgősségi helyzetek kezelésére alkalmas orvosi egységtől több mint 30 perc távolságra van.

Irodalom:

- Martin D. Hoffman, Andy Pasternak, Ian R. Rogers, Morteza Khodaei, John C. Hill, David A. Townes, Bernd Volker Scheer, Patrick Basset, et al. Medical Services at Ultra-Endurance Foot Races in Remote Environments: Medical Issues and Consensus Guidelines, Sports Med. 2014, Volume 44, Issue 8 , pp 1055-1069 (<http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs40279-014-0189-3>)
- Hoffman MD, Rogers IR, Joslin J, Asplund CA, Roberts WO, Levine BD, Managing collapsed or seriously ill participants of ultra-endurance events in remote environments. Sports Med. 2015 FEB ;45(2) :2012.